

Súd: Okresný súd Bánovce n/B
Spisová značka: 6C/1/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1214222984
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 08. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Radoslav Svitana, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSBN:2015:1214222984.3

Rozhodnutie

Okresný súd Bánovce nad Bebravou v konaní pred sudcom JUDr. Radoslavom Svitanom, PhD., v právnej veci navrhovateľa: Quantum Credit a.s., so sídlom Ružová dolina 25, 821 09 Bratislava, IČO: 47 248 980, zastúpeného PERSPECTA Legal, s.r.o. so sídlom Ružová dolina 25, 821 09 Bratislava, proti odporcovi: S. Š., nar. XX.XX.XXXX, trvalo bytom XXX XX J. XXX, t. č. na neznámom mieste, zastúpenému opatrovníčkou pre toto konanie N. G., bytom XXX XX J. XXX, o zaplatenie 162,18 eur s príslušenstvom takto

rozhodol:

Odporca je p o v i n n ý zaplatiť navrhovateľovi sumu 27,96 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,50 % ročne zo sumy 3,82 eur od 04.10.2011 do zaplatenia, s úrokom z omeškania vo výške 9,50 % ročne zo sumy 12,26 eur od 04.11.2011 do zaplatenia a s úrokom z omeškania vo výške 9,25 % ročne zo sumy 11,88 eur od 04.12.2011 do zaplatenia, to všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Vo zvyšnej časti sa návrh z a m i e t a .

Žiaden z účastníkov konania n e m á p r á v o na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom podaným na Okresnom súde Bratislava II dňa 2.10.2014 navrhovateľ žiadal, aby súd zaviazal odporcu zaplatiť navrhovateľovi sumu 162,18 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,5 % ročne zo sumy 43,64 eur od 4.10.2011 do zaplatenia, 9,5 % ročne zo sumy 12,26 eur od 4.11.2011 do zaplatenia, 9,25 % ročne zo sumy 54,98 eur od 4.12.2011 do zaplatenia, 9 % ročne zo sumy 3,50 eur od 4.1.2012 do zaplatenia a 8,75 % ročne zo sumy 47,80 eur od 4.12.2012 do zaplatenia, ako aj náhradu trov konania. Svoj návrh navrhovateľ odôvodnil tým, že spoločnosť Slovak Telekom, a.s. (právny predchodca navrhovateľa) uzavrela s odporcom dňa 18.2.2011 zmluvu o pripojení, ktorej predmetom bolo poskytovanie mobilných hlasových služieb. Na základe zmluvy poskytoval právny predchodca navrhovateľa odporcovi plnenie riadne a včas a za poskytnuté služby vystavil odporcovi faktúry, ktoré odporca do dňa podania žaloby neuhradil. Vzhľadom na to, že odporca si svoj zmluvný záväzok nesplnil, porušil zmluvnú povinnosť, z čoho mu vyplýva povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu. Spoločnosť Slovak Telekom, a.s., zmluvou o postúpení pohľadávok z 20.11.2013 postúpila pohľadávku voči odporcovi na navrhovateľa a toto postúpenie oznámila odporcovi.

Okresný súd Bratislava II postúpil vec z dôvodu miestnej príslušnosti Okresnému súdu Bánovce nad Bebravou. Keďže sa nepodarilo zistiť skutočný pobyt odporcu, súd mu uznesením z 10.4.2015 č. k. 6C/1/2015-38 ustanovil opatrovníčku pre toto konania.

Opatrovníčka odporcu sa k návrhu písomne nevyjadrila.

Vzhľadom na skutočnosť, že v zmysle § 29 ods. 6 a § 200ea Občianskeho súdneho poriadku (O.s.p.) ide o drobný spor, súd konal a rozhodol podľa § 115a ods. 2 O.s.p. bez nariadenia pojednávania.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi, a to najmä: zmluva o pripojení z 18.2.2011, oznámenie o postúpení pohľadávky z 29.11.2013, faktúra č. 7109110058, faktúra č. 7110535090 vrátane prehľadu poplatkov a prevádzky, faktúra č. 7111678292 vrátane prehľadu poplatkov a prevádzky, faktúra č. 7112830110 vrátane prehľadu poplatkov a prevádzky, faktúra č. 7211777348, a zistil tento skutkový stav:

Právny predchodca navrhovateľa a odporca uzavreli dňa 18.2.2011 zmluvu o pripojení, na základe ktorej právny predchodca navrhovateľa poskytol odporcovi pripojenie k svojej verejnej telefónnej sieti a program služieb Relax 60. Súčasťou zmluvy bolo vyhlásenie, že podnik (právny predchodca navrhovateľa) sa zaväzuje poskytovať účastníkovi (odporcovi) dvojnásobný počet voľných minút pre príslušný program služieb počas 24 mesiacov nasledujúcich po uzavretí tejto zmluvy, ako aj vyhlásenie účastníka (odporcu), že po dobu 24 mesiacov od dátumu účinnosti tejto zmluvy nepožiadá o vypojenie SIM karty z prevádzky, ani sa nedopustí takého konania a ani neumožní také konanie, na základe ktorého by podniku vzniklo právo zrušiť túto zmluvu odstúpením od nej alebo právo vypovedať túto zmluvu z dôvodov porušenia povinnosti zo strany účastníka. Ďalej bolo súčasťou zmluvy ustanovenie (bod 3), podľa ktorého „v prípade porušenia akejkoľvek povinnosti uvedenej v bode 2 tejto zmluvy alebo v čl. 3 bod 3.6 všeobecných podmienok alebo v čl. 5 bod 5.2 písm. a) až c) všeobecných podmienok, v dôsledku ktorej dôjde k následnému vypojeniu SIM karty zo strany podniku, je účastník povinný uhradiť podniku zmluvnú pokutu v sume 47,80 eur“. Odporca neuhradil faktúry č. 7109110058, č. 7110535090, č. 7111678292. Následne právny predchodca navrhovateľa vystavil faktúru č. 7112830110 na zaplatenie 3,50 eur za „upomienku oneskorenej platby“ a faktúru č. 7211777348 na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 47,80 eur. Právny predchodca navrhovateľa zmluvou o postúpení pohľadávok z 20.11.2013 postúpil svoju pohľadávku voči odporcovi na navrhovateľa a toto postúpenie oznámil odporcovi listom z 29.11.2013. (Navrhovateľ nepredložil súdu zmluvu o postúpení pohľadávok, na preukázanie postúpenia však postačuje oznámenie postupcu o postúpení pohľadávok).

Podľa § 43 ods. 1 zákona č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení účinnom k 18.2.2011 zmluvou o pripojení sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebný prístup k verejnej telefónnej sieti alebo k inej verejnej sieti a sprístupniť súvisiace služby. Súčasťou zmluvy sú všeobecné podmienky a tarifa.

Podľa § 42 ods. 4 písm. b) zákona č. 610/2003 Z. z., účastník je povinný platiť cenu za poskytnutú verejnú službu podľa zmluvy o pripojení a podľa tarify, a ak to povaha služby umožňuje, až na základe predloženia dokladu o vyúčtovaní.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 517 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 ods. 1 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Súd na základe vykonaného dokazovania a po zhodnotení jeho výsledkov dospel k záveru, že návrh je čiastočne dôvodný. Súd mal preukázané, že právny predchodca navrhovateľa a odporca uzatvorili zmluvu o pripojení podľa § 43 ods. 1 zákona č. 610/2003 Z. z. Súd túto zmluvu súčasne vyhodnotil ako spotrebiteľskú zmluvu podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, keďže ju uzatváral právny predchodca navrhovateľa ako dodávateľ v rámci svojej podnikateľskej činnosti s odporcom, ktorý nekonal na účely podnikania alebo zamestnania, na zmluve je uvedené jeho rodné číslo a číslo občianskeho preukazu, nie IČO, a samotné záhlavie tabuľky na vyplňanie údajov o účastníkovi v zmluve uvádza, že ide o fyzickú osobu nepodnikateľa, pričom navrhovateľ nepreukázal a ani netvrdil opak.

Na základe zmluvy o pripojení navrhovateľ poskytoval odporcovi službu pripojenia k telefónnej sieti. Odporca napriek svojej zákonnej i zmluvnej povinnosti neuhradil vystavené faktúry za túto službu. Navrhovateľ má z titulu skutočne poskytnutých a fakturovaných služieb nárok na úhradu príslušných častí faktúr č. 7109110058, č. 7110535090, č. 7111678292, teda tých častí, v ktorých boli fakturované skutočne poskytnuté služby (mesačné poplatky). Z faktúry č. 7109110058 ide o sumu 3,18 eur bez DPH (3,82 eur s DPH), z faktúry č. 7110535090 ide o sumu 10,22 eur bez DPH (12,26 eur s DPH) a z faktúry č. 7111678292 ide o sumu 9,90 eur bez DPH (11,88 eur s DPH). Súd preto návrhu v tejto časti (spolu v sume 27,96 eur s DPH) vyhovel.

Navrhovateľ však nemá nárok na zaplatenie tých častí faktúr č. 7109110058 a č. 7111678292, ktorými jeho právny predchodca fakturoval odporcovi „iné poplatky a služby“. Z faktúry č. 7109110058 tak ako ju navrhovateľ predložil súdu (bez prehľadu poplatkov a prevádzky), nevyplýva, z akého dôvodu právny predchodca navrhovateľa účtoval odporcovi „iné poplatky a služby“ v sume 33,19 eur bez DPH. Navrhovateľ neuviedol ani nepreukázal, aké iné služby jeho právny predchodca odporcovi poskytol a aké poplatky - za čo a na základe čoho - účtoval. Takéto poplatky nevyplývajú zo zmluvy a iný doklad o tom, že by medzi právnym predchodcom navrhovateľa a odporcom boli takéto poplatky dohodnuté, navrhovateľ súdu nepredložil (najmä navrhovateľ nepredložil všeobecné podmienky, cenník resp. sadzobník dohodnutý medzi jeho právnym predchodcom a odporcom). Navrhovateľ teda nepreukázal nárok na tieto poplatky a neunesol ani dôkazné bremeno o správnosti vyrubenia týchto poplatkov.

Pokiaľ ide o „iné poplatky a služby“ fakturované faktúrou č. 7111678292, k tejto faktúre navrhovateľ predložil súdu aj prehľad poplatkov a prevádzky, z ktorého vyplýva, že právny predchodca navrhovateľa účtoval odporcovi poplatky za „prerušenie služby - neplatenie“ a za „obmedzenie služby - neplatenie“. Aj v tomto prípade takéto poplatky nevyplývajú zo zmluvy a iný doklad o tom, že by medzi právnym

predchodcom navrhovateľa a odporcom boli takéto poplatky dohodnuté, navrhovateľ súdu nepredložil. Navrhovateľ teda nepreukázal nárok na tieto poplatky a neunesol ani dôkazné bremeno o správnosti vyrubenia týchto poplatkov. Okrem toho nemožno akceptovať vyberanie pomerne vysokých poplatkov dodávateľom za úkony, ktoré nie sú v záujme spotrebiteľa, ale výlučne v záujme dodávateľa (obmedzenie či prerušenie služby z dôvodu neplatenia).

Pokiaľ ide o poplatok za upomienku vo výške 3,50 eur, účtovaný faktúrou č. 7111678292, navrhovateľ ani v tomto prípade nepreukázal a ani neuviedol, kedy jeho právny predchodca upomienku vystavil, akým spôsobom ju doručil odporcovi a aké náklady mu tým vznikli. Nie je ani jasné, či právny predchodca navrhovateľa uplatňoval poplatok za upomienku podľa cenníka (cenník navrhovateľ súdu nepredložil), alebo ako náhradu skutočných nákladov, ktoré mu vznikli pri vystavení a odoslaní upomienky (tieto náklady však navrhovateľ súdu nepreukázal). Ak by malo ísť o náhradu skutočných nákladov, súd konštatuje, že navrhovateľ nepredložil žiaden dôkaz a ani vyúčtovanie nákladov, ktoré boli spojené s vystavením a odoslaním upomienky. Ak by malo ísť o poplatok v zmysle cenníka, k tomu súd uvádza, že takýto poplatok by bolo potrebné považovať za neprijateľnú zmluvnú podmienku, a to jednak preto, lebo vyžaduje úhradu nákladov v paušalizovanej sume bez toho, aby bol dodávateľ povinný preukazovať skutočnú výšku týchto nákladov - v konečnom dôsledku tak tento poplatok zbavuje dodávateľa dôkazného bremena, ktoré by inak musel niesť [§ 53 ods. 4 písm. l) Občianskeho zákonníka]. Okrem toho to umožňuje dodávateľovi uplatňovať poplatky za upomienky bez kontroly, teda vyhotoviť napríklad ľubovoľný počet upomienok, na základe čoho môže účtovať poplatky resp. tzv. náklady za vystavenie upomienky ľubovoľne často. Poplatok za upomienku vo výške stanovenej v cenníku z vyššie uvedených dôvodov spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, je teda v rozpore s ustanovením § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, preto ide o neprijateľnú a teda neplatnú zmluvnú podmienku podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka. Okrem toho, ako už bolo uvedené, navrhovateľ súdu nepredložil cenník jeho právneho predchodcu, teda pokiaľ ide o účtovaný poplatok za upomienku, aj keby tento poplatok nebol považovaný za neprijateľný, navrhovateľ neunesol dôkazné bremeno o správnosti vyrubenia tohto poplatku podľa cenníka.

Súd napokon zamietol aj návrh na zaplatenie sumy 47,80 eur (zmluvnej pokuty fakturovanej faktúrou č. 7211777348) z týchto dôvodov: Súd vyhodnotil vyššie citované ustanovenie zmluvy o pripojení (bod 3), ktoré sa týka zmluvnej pokuty, ako neprijateľnú zmluvnú podmienku z dôvodu, že táto podmienka poškodzuje spotrebiteľa. Táto zmluvná podmienka veľmi široko formuluje okruh porušení povinností spotrebiteľom, ktoré sú sankcionované zmluvnou pokutou („v prípade porušenia akejkoľvek povinnosti ...“ a nasleduje odkaz na množstvo článkov zmluvy a všeobecných podmienok), a tiež stanovuje vždy rovnakú sankciu bez ohľadu na závažnosť konkrétneho porušenia povinnosti spotrebiteľa (napr. aj v prípade, že spotrebiteľ nezaplatí faktúru len za posledný mesiac zmluvnej viazanosti). V tomto prípade síce z navrhovateľom predložených neuhradených faktúr vyplýva, že odporca porušil povinnosť riadne a včas platiť cenu za poskytované služby v prvom roku 24-mesačnej viazanosti, avšak súdna kontrola zmluvných podmienok v spotrebiteľských zmluvách je abstraktná, preto na vyslovenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky postačuje, že táto zmluvná podmienka je spôsobilá poškodiť spotrebiteľa. Súd mal preukázané, že uvedená zmluvná podmienka bola koncipovaná v rámci štandardnej formulárovej zmluvy a nebola individuálne dojednaná, keďže je súčasťou formulára zmluvy o pripojení, s ktorým tvorí jeden súvislý text. Z neplatnej zmluvnej podmienky nevzniklo navrhovateľovi alebo jeho právnenému predchodcovi právo na plnenie a odporcovi povinnosť plniť, súd preto v tejto časti (týkajúcej sa zaplatenia zmluvnej pokuty 47,80 eur spolu s úrokom z omeškania z tejto sumy) žalobu zamietol.

Súd pripomína, že o neprijateľnosti zmluvnej podmienky rovnakého znenia, s rôznymi sumami zmluvnej pokuty, už súdy viackrát právoplatne rozhodli (napr. rozsudok Okresného súdu Prešov č. k. 17C/23/2010-65 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove 2Co/137/2010). Preto konajúci súd v tomto prípade upustil od opätovného vyslovenia neprijateľnosti tejto zmluvnej podmienky vo výrokovej časti tohto rozsudku. Súdmí už skôr vyslovená neprijateľnosť zmluvnej podmienky sa zakladá najmä na skutočnosti, že táto zmluvná podmienka je veľmi široko formulovaná (pozri vyššie) a stanovuje vždy rovnakú sankciu bez ohľadu na závažnosť konkrétneho porušenia povinnosti spotrebiteľa. Takto formulovaná zmluvná podmienka je teda neprijateľná zo samotnej svojej podstaty, bez ohľadu na výšku zmluvnej pokuty, ktorú ustanovuje.

Keďže sa odporca neuhradením faktúr č. 7109110058, č. 7110535090 a č. 7111678292 riadne a včas (v tej časti, v ktorej mal navrhovateľ resp. jeho právny predchodca nárok na úhradu) dostal do omeškania, patrí navrhovateľovi právo na úrok z omeškania vždy odo dňa nasledujúceho po splatnosti každej jednotlivéj uvedenej faktúry, teda od 4.10.2011 zo sumy 3,82 eur (z faktúry č. 7109110058), od 4.11.2011 zo sumy 12,26 eur (z faktúry č. 7110535090) a od 4.12.2011 zo sumy 11,88 eur (z faktúry č. 7111678292). Výška základnej úrokovej sadzby Európskej centrálnej banky platná k 4.10.2011 a k 4.11.2011 bola 1,50 %, preto výška úroku z omeškania podľa § 3 ods. 1 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z. je 9,50 % ročne. Výška základnej úrokovej sadzby Európskej centrálnej banky platná k 4.12.2011 bola 1,25 %, preto výška úroku z omeškania podľa § 3 ods. 1 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z. je 9,25 % ročne.

O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 2 O.s.p. tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na ich náhradu, pretože každý z nich mal vo veci len čiastočný úspech, pričom odporca mal úspech vo väčšom rozsahu než navrhovateľ, odporca resp. jeho opatrovníčka však nežiadali o náhradu trov konania a ani im žiadne trovy v tomto konaní nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie písomne na Okresný súd Bánovce nad Bebravou do 15 dní odo dňa doručenia tohto rozhodnutia.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (označenie súdu ktorému je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, podpis, dátum) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie je potrebné predložiť s potrebným počtom rovnopisov a príloh tak, aby jeden rovnopis s prílohami zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis s prílohami, ak je to potrebné. Ak potrebný počet rovnopisov účastník nepredloží, súd vyhotoví kópie na jeho trovy (§ 42 ods. 3, § 205 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p., teda:

- sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania,
- účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený,
- v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný,
- účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom,
- rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát,
- súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav,
- sa rozhodlo bez návrhu, nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali,
- odvolacím súdom má byť schválený zmier;

- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností;
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam;
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.);
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie.